

Závěrečná zpráva z působení PČR u AMP ve dnech 4. 11. – 12. 12. 2024 (v honitbách Rádlo, Vratislavice, Liberec-Vesec)

Vyhodnocení akce NÁKAZA AMP 2024 z pohledu Státní veterinární správy

Úvod:

Působení střelců Police České republiky (dále též „PČR“) při zdolávání afrického moru prasat (dále též „AMP“) v Libereckém kraji bylo vyžádáno Státní veterinární správou (dále též „SVS“) a vyplynulo z Usnesení vlády ČR ze dne 28. srpna 2024 č. 597, které uložilo ministru vnitra, ministru dopravy a ministru zemědělství realizovat opatření k řešení problematiky u AMP.

Přípravné období:

Usnesení vlády předcházelo koncipování strategie k zamezení šíření AMP ze strany SVS, která byla 30. července přednesena Ministerstvu zemědělství (dále též „MZe“). Ta mimo vytvoření tzv. White zóny (dále jen „WH zóny“), stavby plotů, propátrávání terénu a monitoringu populace volně žijících prasat drony, zahrnovala i nasazení střelců PČR ve vybraných lokalitách Libereckého kraje k zamezení šíření AMP snižováním počtu volně žijících prasat na území Libereckého kraje.

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Liberecký kraj (dále též „KVSL“) k uvedenému vyhodnotila aktuální situaci v uzavřeném pásmu II i v uzavřeném pásmu I, kdy se zabývala časovým snímkem positivity v roce 2024 (četnost pozitivních případů, rychlost a směr šíření nákazy, doba mezi pozitivními případy), hustotou populace černé zvěře v honitbách, přírodními i umělými bariérami zamezujícími migraci černé zvěře, výsledkům monitoringu fotopastmi ve Frýdlantském výběžku, principům WH zóny u AMP a také riziku ohrožení velkochovů chovaných prasat. Na základě této analýzy byl Ústřední veterinární správě předložen návrh vhodných lokalit k odstřelu černé zvěře prostřednictvím střelců PČR. První variantou bylo působení PČR v lokalitě Rádlo, druhou variantou v oblasti Ještědského hřebenu, Družcova, Křižan a třetí variantou jejich působení v lokalitě Václavice a Hrádek nad Nisou.

K realizaci zapojení PČR do snižování populace černé zvěře SVS a KVSL připravila potřebný právní rámec, kterým bylo mimořádné veterinární opatření obecné povahy (dále též „MVO“) pro uzavřené pásmo II, umožňující nasazení střelců PČR v honitbách.

Na základě jednání svolaného hejtmánem Libereckého kraje na Krajském úřadě Libereckého kraje byla 9. 9. 2024 sestavena organizační skupina k realizaci daného úkolu. Členy organizační skupiny byli zástupci PČR, KVSL, Hasičského záchranného sboru (dále též „HZS“), Krajského úřadu Libereckého kraje (náměstek resortu životního prostředí a zemědělství), Lesů ČR s.p. (vedoucí lesních správ Jablonec n. Nisou a Liberec), Magistrátu města Liberec (vedoucí odboru životního prostředí), Magistrátu města Jablonec nad Nisou (oddělení státní správy lesů, myslivosti a rybářství).

Organizační skupina se v přípravném období (září – říjen) sešla 5krát. Předmětem bylo projednání aspektů, „rolí“ a pravidel spolupracujících subjektů (PČR, SVS, KVSL, HZS, magistrátů Liberec, Jablonec nad Nisou, uživatelů vybraných honiteb - např. Mysliveckého spolku Zelené údolí, Lesů ČR s.p.) a jiných institucí a úřadů k samotnému průběhu nasazení střelců PČR. Dle charakteru projednávané problematiky byli na jednání organizační skupiny

přizvání i zástupci jiných organizací, např. České zemědělské univerzity (dále jen „ČZU“), Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti (dále jen „VÚLHM“), SVS, kteří svými zkušenostmi a odborností z oblasti myslivosti poskytovali odbornou a metodickou pomoc, nebo jako v případě ČZU nebo Akademie věd ČR prováděli monitorování populace černé zvěře v lokalitách zájmu. Na jednáních organizační skupiny byly vyhodnocovány i údaje dvou leteckých průzkumů prováděných Leteckou službou (dále též „LS“) PČR.

Výsledkem jednání organizační skupiny bylo rozhodnutí o nasazení PČR v lokalitě Rádlo, kde se na základě aktivního monitoringu a modelových propočtů předpokládala populace černé zvěře o četnosti 80 – 120 ks. Současně bylo odborníky ČZU konstatováno, že jihovýchodní část honitby Rádlo, které není ohraničena žádnými přírodními ani umělými bariérami, představuje rizikový koridor pro možnou migraci volně žijících prasat z uzavřeného pásma II do uzavřeného pásma I.

Následně KVSL vydala „Rozhodnutí“ o určení honitby Rádlo v době od 4. 11. do 12. 12. 2024 k působení střelců PČR na snižování populace volně žijících prasat.

V období od 20. října do 4. listopadu 2024 také proběhla jednání zástupců organizační skupiny se starosty okolních obcí s cílem seznámit je detailněji s důvody působení PČR v dané lokalitě a s cílem zajištění součinnosti při informování veřejnosti o působení PČR v dané lokalitě. Konala se také jednání zástupců PČR, KVSL a Lesů ČR s.p. Lesní správy Jablonec nad Nisou se členy MS Zelené údolí, užívající honitbu Rádlo, na nichž byly vysvětleny a projednány detaily nasazení střelců PČR a vzájemná součinnost. Ze strany mysliveckého spolku byly následně předneseny některé překážky bránící potřebné a užší spolupráci jako např. absence techniky potřebné ke svozu odstřelené černé zvěře, zaměstnanost členů mysliveckého spolku, nemožnost lovu a výše pronájmu honitby apod. Uvedená témata poté projednala KVSL se zástupci MZe kompetentními k proplácení náhrad souvisejících s MVO. Výsledkem jednání byla možnost přiznání možnosti náhrad členům spolku za poskytnutí součinnosti PČR - např. za ušlou mzdu, použitou techniku, náhrad nájmu za dny, kdy je omezen uživatel honitby (dále též „UH“) výkon práva myslivosti apod.

Období působení střelců PČR v honitbách:

Plánováno bylo 6 turnusů po 4 dnech, které byly započaty vždy v pondělí ve večerních hodinách, a končily vždy ve čtvrtek v ranních hodinách

V několika dnech těsně předcházejícím nasazení střelců PČR v předmětné honitbě a v prvních dnech jejich nasazení bylo zaznamenáno několik počinů ze strany uživatele honitby nebo samotných členů MS Zelené údolí (rušivé pachy, záměrné narušování stanovišť a pohybu černé zvěře), které měly ovlivnit dosavadní přirozené chování černé zvěře v honitbě a narušit působení střelců PČR v honitbě.

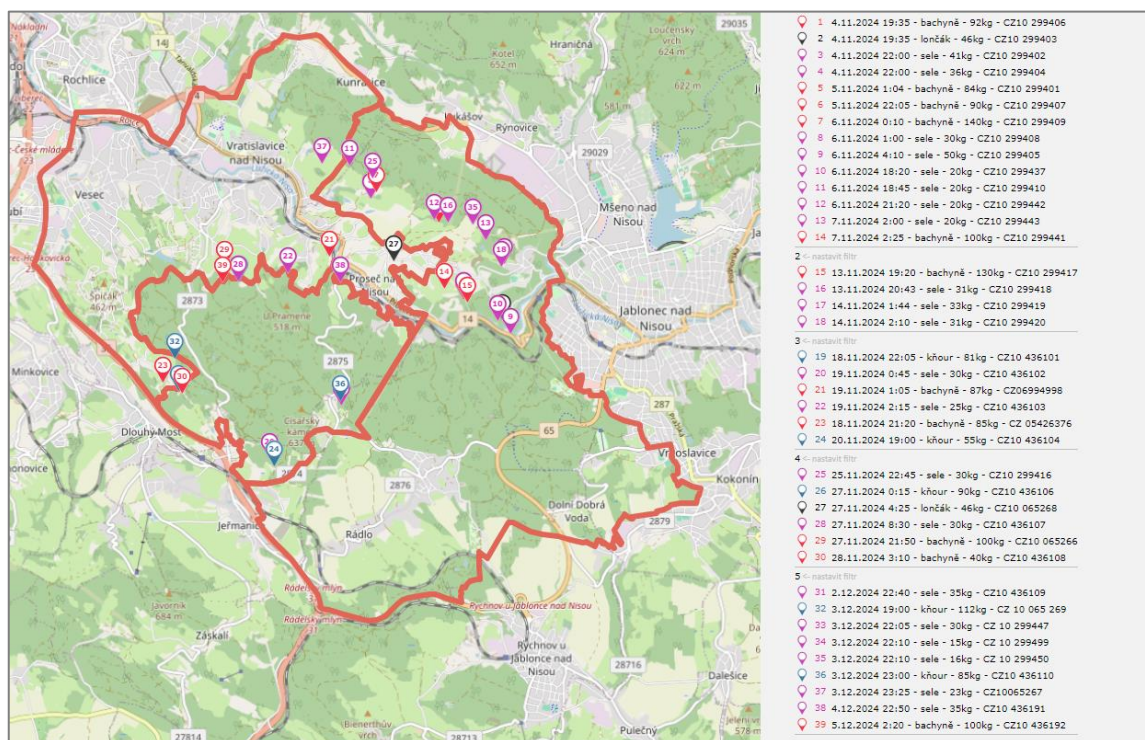
Vždy v pondělí, před vlastním „nástupem“ střelců PČR do honitby, byla prováděna PČR i KVSL instruktáž zástupců uživatele honitby k poskytování součinnosti po odstřelu volně žijících prasat.

K evidenci střelených volně žijících prasat střelci PČR byla KVSL připravena evidenční tabulka v excel prostředí s online přístupem určeným zástupcům PČR, KVSL, SVS a uživatele honitby, kde byly zaznamenávány potřebné údaje jako např. datum a hodina odstřelu, pozice padlého odstřeleného kusu, věková kategorie, přibližná hmotnost a jiné nutné údaje.

Monitoring černé zvěře v prvních dnech odstřelu poukázal na migraci skupin prasat i do sousedních honiteb Vratislavice (uživatel honitby Nejles s.r.o.) a Liberec – Vesec (uživatel honitby MS Vesec). Vzhledem k této skutečnosti jednala KVSL s uživateli těchto honiteb o nasazení PČR i v těchto honitbách. Za tím účelem byl KVSL připraven a vydán právní rámec působení PČR v těchto honitbách (Rozhodnutí MVO o určení honitby). Uživatel honitby Vratislavice (NejLes s.r.o.) z důvodu narušení jeho komerčního záměru od pronájmu honitby odstoupil a předal honitbu jejímu držiteli, tj. Lesy ČR s.p. Počínaje 18. 11. 2024 působila PČR tedy ve všech třech honitbách. Sběr a svoz volně žijících prasat odstřelných střelci PČR byl

prováděn v ranních, příp. dopoledních hodinách určenými osobami příslušných uživatelů honiteb. KVSL vydaná MVO umožňovala uživateli honitby využít odstřelený kus „pro vlastní spotřebu“, případně mohl být předán do asanačního podniku. Za období od 4. listopadu do 12. prosince bylo střelci PČR odstřeleno 44 prasat (polohu a data odstřelených prasat zobrazuje mapa), z toho 9 bylo využito pro vlastní spotřebu uživatele honitby a ostatní kusy byly předány určené svozně lince asanačního podniku SAP Mimoň s.r.o. k likvidaci. Ze všech odstřelných kusů byly odebrány vzorky k laboratornímu vyšetření na AMP, všechny výsledky byly negativní.

Mapa odstřelených prasat střelci PČR

Rovněž je ale potřeba zmínit, že v samotném průběhu nasazení střelců PČR i na jeho konci bylo ze strany určité části myslivecké veřejnosti okresu Liberec i Jablonec nad Nisou kritizováno jak nasazení PČR, resp. odstřel černé zvěře prostřednictvím střelců PČR, tak i komunikace KVSL a SVS s uživateli honiteb. I přes veškerou snahu PČR i KVSL se tento názor u myslivecké veřejnosti změnit prostřednictvím zveřejňování informací o proběhlých vzájemných jednáních plně nepodařilo, stejně jako se nepodařila změna myšlení a přístupu myslivecké veřejnosti. Na základě tohoto na 3. prosince 2024 zorganizovalo MZe jednání na Magistrátu města Jablonec n. N. za účasti náměstka MZe p. Ing. Mynáře, ředitele SVS MVDr. Semeráda, ředitele KVSL MVDr. Šebesty se zástupci UH Rádlo, UH Liberec-Vesec, zástupci Českomoravské myslivecké jednoty, zástupci magistrátu měst Liberec a Jablonec n. Nisou, na němž se vysvětlovaly a projednávaly aspekty působení a spolupráce PČR v uvedených honitbách. Ani toto jednání však plně nezměnilo náhled myslivecké veřejnosti na danou situaci, a ta i nadále vnímala působení PČR spíše jako omezování práv k výkonu myslivosti, nedůvěru v jejich schopnosti snižovat stavy černé zvěře a nikoli jako opatření k zamezení šíření AMP.

Na počátku prosince (10. 12. 2024) KVSL obdržela dopisy předsedů Okresního mysliveckého spolku (dále též „OMS“) Jablonec n. Nisou a OMS Liberec se stanovisky k nasazení PČR a návrhy na spolupráci. Je v nich zmíněna neefektivnost odstřelu PČR, malá komunikace KVSL s UH a vzneseny požadavky na zajištění monitoringu pomocí dronů, předání informací

z monitoringu UH, vyžádání si kvalifikovaného odhadu počtu černé zvěře od hospodářů uživatelů honiteb a návrh na společné naháčky PČR a UH. Návrhy spolupráce budou zohledněny při řešení problematiky AMP v dalším období.

Z pohledu SVS je působení PČR hodnoceno pozitivně a to následovně:

1. Před avizovaným nástupem PČR do honiteb (září, říjen) došlo ke zvýšení odstřelu mysliveckými spolky v honitbě Liberec – Vesec o 100 % a v honitbě Vratislavice (honitba sousedí s honitbou Rádlo) o 500 %.
2. Za působení PČR v lokalitě honiteb Rádlo, Liberec – Vesec a Vratislavice (18 dnů) střeleno 44 prasat (všechna na AMP negativní). Všechny 3 honitby za 10 měsíců 2024 (tedy do října včetně) odlovily 168 ks (za říjen a listopad 2023 42 ks).
3. PČR ze 44 ks odstřelila 15 ks nad 80 kg (z toho 11 bachyní), přičemž honitba Rádlo od 1. 1. 2024 do 4. 11. 2024 pouze 6 bachyní.
4. Odstřelem 44 ks prasat ke 12. 12. 2024 předpokládáme, že se snížila velikost populace prasat o min. o 25 %.
5. Sečteme-li odstřely uživatelů honiteb (všech tří) těsně před nástupem PČR do honiteb a odstřely PČR, získáme celkový počet 87 ulovených ks, což znamená min. 50% redukci předpokládané populace prasat v dané lokalitě.
6. 11 odstřelených bachyní střelci PČR představuje pro rok 2025 omezení přírůstku prasat v dané lokalitě o 60-80 ks.
7. Populace prasat a chování prasat je ve všech třech honitbách dobře zmapované.
8. Získané informace z terénu a zkušenosti střelců se dají využít pro další období, další nasazení PČR, případně změnu taktiky odstřelu.

Vyhodnocení akce NÁKAZA AMP 2024 z pohledu PČR

Na základě jednání mezi ministrem zemědělství a policejním prezidentem, za účasti dalších státních subjektů, Ředitelství silnic a dálnic s.p., SVS a Lesů České republiky, které se uskutečnilo na MZe koncem měsíce července 2024 bylo rozhodnuto, že bude ze strany MZe vládě České republiky předložen strategický koncept na eradikaci černé zvěře v Libereckém kraji ve vztahu k minimalizaci dopadů škod spojených se šířením afrického moru prasat (černé zvěře, která je přenašeč moru), jeho případným zavlečením do velkochovů i malochovů domácích prasat a s tím spojených ekonomických dopadů na dotčené subjekty.

Legislativní rámec:

Dne 28. srpna 2024 bylo vydáno Usnesení vlády České republiky č. 597 k řešení aktuální situace výskytu AMP v České republice – zajištění součinnosti PČR, Ministerstva dopravy a Ředitelství silnic a dálnic s.p., při opatření k řešení afrického moru prasat. Na základě Usnesení vlády České republiky byl vydán rozkaz policejního prezidenta č. 188 ze dne 25. září 2024, kterým byla od 1. října 2024 do odvolání vyhlášena policejní akce NÁKAZA AMP 2024 (dále jen „Nákaza“). Rozkazem byl zřízen štáb a koordinátor uvedené akce z ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR (dále jen „ŘSPP PP ČR“) a jednotlivým ředitelům krajských ředitelství policie disponujících zásahovou jednotkou (dále jen „ZJ“), nebo speciální jednotkou pro ochranu jaderných elektráren Dukovany a Temelín (dále jen „SJ“) a Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „CP“) uloženo dle požadavku organizačního štábu zajistit součinnost k realizaci celé akce a nasazení policejních odstřelovačů. Dále byly vydány plány policejní akce NŘVS KŘP-L KRPL-103197/ČJ-2024-1800NU.

Dne 4. 10. 2024 proběhlo pracovní jednání mezi 1. náměstkem policejního prezidenta genmjr. Ing. Tomášem Lerchem a MVDr. Zbyňkem Semerádem, ústředním ředitelem SVS, za

přítomnosti pana Mgr. Patrika Mlynáře, vrchního ředitele sekce lesního hospodářství z MZe a pplk. PhDr. Mgr. Michala Jána Ďurkoviče z ŘSPP PP ČR, týkající se možnosti případného vyhlášení zákazu vstupu pro veřejnost na katastrální území honitby Rádlo, a to mimořádným veterinárním opatřením KVSL v době, kdy zde bude probíhat policejní akce „Nákaza“, tedy, odstřel volně žijících prasat v souvislosti s výskytem nákazy AMP na území ČR. Jelikož legislativa týkající se oprávnění SVS v současné době neumožňuje vydat obdobné mimořádné veterinární opatření, jako tomu bylo v roce 2017 při řešení nákazy na Zlínsku a rovněž PČR nedisponuje zákonnou normou, kterou by bylo možno použít jinak než „ad hoc“ viz ust. § 43 zák. č. 273/2008 Sb. zákon o Policii ČR, tedy předem vydat rozhodnutí o uzavření některých prostor a míst veřejně přístupných, bylo rozhodnuto takto:

PČR bude v době probíhajícího opatření využívat síly a prostředky, které minimalizují případný pohyb civilních, nezúčastněných osoby v místě konání akce, kdy k tomuto bude využívat příslušná legislativní oprávnění PČR.

KVSL bylo vydáno Rozhodnutí ve věci vydání „mimořádného veterinárního opatření“ (dále též „MVO“) pro Myslivecký spolek Zelené údolí pro usmrcování černé zvěře za účasti PČR pod č. j.: SVS/2024/148632-L ze dne 18. 10. 2024, následně pak Rozhodnutí ve věci MVO Nejles s.r.o. pro usmrcování černé zvěře za účasti PČR pod č. j.: SVS/2024/154765-L ze dne 30. 10. 2024 a Rozhodnutí ve věci MVO honitba Vratislavice pro usmrcování černé zvěře za účasti PČR pod č.j.: SVS/2024/159217-L ze dne 4. 11. 2024, ve kterých bylo přesně definováno a stanoveno, za jakých podmínek a v jakých oblastech bude usmrcování černé zvěře za účasti policie probíhat.

Příprava akce:

- Úzká spolupráce s KVSL, samosprávou kraje a dotčených obcí, se správci a zástupci mysliveckých spolků dotčených honiteb, ČZU. Ze strany ČZU proveden rozsáhlý monitoring výskytu černé zvěře a jejích migračních tras. Jednání probíhala opakovaně během měsíců září a říjen 2024. Plán odstřelu naplánován na tři etapy. 1. etapa realizována na podzim 2024 – honitba Rádlo, Liberec - Vesec, Vratislavice (lokality se zvýšeným pohybem osob z důvodu blízkosti hustě obydlených oblastí měst Jablonec nad Nisou a Liberec).
- Monitoring a vytipování nejvhodnějších míst k odstřelu volně žijících prasat za využití bezpilotních letounů a vrtulníků (součinnost policie, Hasičského záchranného sboru a ČZU).
- Důkladné seznámení s lokalitami určenými k odstřelu policejními střelci pro zajištění maximální bezpečnosti a efektivity odstřelu (policie v součinnosti s mysliveckými spolky).
- Činnost směrem k veřejnosti – přístupové cesty a i méně frekventované vstupy do míst plánového odstřelu opatřeny varovnými cedulemi s upozorněním na probíhající odstřel (příprava cedulí ze strany SVS), informování veřejnosti o plánovaném opatření a omezení jejích práv v souvislosti s omezením vstupu do lokalit odstřelu za využití mediální kampaně a dalších prostředků komunikace (představitelé obcí v součinnosti s dalšími složkami) včetně distribuce informačních letáků ze strany PČR, MP JN a SDH Proseč n/N.
- Stanovení rozsahu potřebných SAP ke zdárnému splnění úkolů (ochrana života, zdraví a majetku osob v daných lokalitách i ostatních včetně samotných střelců).

Spolupráce policejního prezidenta s Ministerstvem zemědělství pro zajištění posunu plánovaného termínu odstřelu ze 7. 10. 2024 na 4. 11. 2024 z důvodu provedení nezbytné přípravy akce.

Ekonomické požadavky:

Po dohodě ministrů MZe a Ministerstva vnitra České republiky (dále též „MV“) byly rozpočtovým opatřením vyčleněny finanční prostředky ve výši 14. mil. korun, za které bude nakoupena technika pro střelce takto:

- 8 mil. korun uvolněno rozpočtovým opatřením z rozpočtu MV,
- 6. mil. korun uvolněno rozpočtovým opatřením z rozpočtu MZe.

Finanční prostředky byly vyčleněny na základě předpokladu dlouhodobé spolupráce PČR s MZe na akcích, týkajících se eradikace zvěře a s tím spojených požadavků na technické vybavení pro PČR.

Nákup požadované techniky:

Náboje 308 Winchester SaB TXRG - 10,7 g, 165 grs, 829 m/s, 3 677 J, kód V3422082 2.500ks, výrobce Sellier & Bellot,

Suppressor pro Heckler & Koch 417 (pro ráži 7,62x51 mm NATO), 12ks,

Suppressor pro SAKO TRG 22 (pro ráži. 308 Winchester), 12ks,

Předsádka noktovizní s osvětlením cíle v IR spektru, 12ks,

Předsádka termovizní, 12ks,

Termovizní monokulár, 12ks.

Harmonogram činností:

První polovina října - činnosti KŘP Libereckého kraje

- obhlídka určené lokality honiteb, zmapování přístupových cest, příprava kontrolních stanovišť k rozmístění hlídek PČR, dronový průzkum k mapování oblasti (OSPP KŘP L)

Druhá polovina října - činnosti ŘSPP PP ČR, ZJ KŘP U, ZJ KŘP S, OSPP KŘP L, LS

- taktická obhlídka honiteb, určení stanovišť střelců (tři lokality), naplánování taktiky nasazení odstřelovačů ve spolupráci s drony a hlídkami PČR,
- cílem je vymezit bezpečný prostor pro střelbu odstřelovačů (dráha střel, odraz a jiná rizika) a jeho zabezpečení (ochrana nezúčastněných osob),
- nasazení vrtulníku LS (EC 135 s termovizí) 14. a 21. října 2024

Technické prostředky:

K rekognoskaci terénu před samotnou akcí, k monitoringu pohybu a výskytu černé zvěře využito ve dvou případech vrtulníku LS, viz výše.

Z důvodu, že PČR nedisponuje v současné době potřebnou technikou pro noční vidění ve vztahu k realizaci akce, bylo od Lesů České republiky zapůjčeno celkem devět kusů termovizních zaměřovačů, které byly pravidelně montovány na zbraně policistů odstřelovačů.

Každé pondělí, při nástupu nového turnusu policistů odstřelovačů bylo využito technického zázemí střelnice ÚPVSP Kněžmost, kde probíhal nástřel zbraní (služební zbraně jednotlivých policistů).

Policisté z řad odstřelovačů byli vybaveni služebními dopravními prostředky v terénní verzi SUV 4x4. Dále bylo využito VŠMP a MMC KŘP L, pro zázemí policistů uzavírající vnější perimetr a pro štáb. Vozidla byla parkována v areálu věznice Rýnovice.

Na místě došlo k využití dronů, s jejich pomocí byly aktivně vyhledávány tlupy černé zvěře. Využito jednak policejních dronů LS a KŘP L, rovněž tak dronů HZS Libereckého kraje a dronů VÚLHM.

K monitoringu výskytu a pohybu černé zvěře byly rovněž využity fotopasti VÚLHM.

Plán realizace akce:

Na základě dohody vedení PČR, MZe a SVS bylo rozhodnuto, že akce bude realizována ve třech, po sobě jdoucích etapách, a to:

1. etapa – listopad a prosinec 2024,

2. etapa – zima / jaro 2025,

3. etapa – podzim 2025.

V každé etapě se bude jednat o 4 až 6 po sobě jdoucích turnusů, v týdenních intervalech, ve kterých budou policejní odstřelovači nasazeni v určených honitbách k eradikaci černé zvěře na základě výše uvedených legislativních nařízení.

První etapa:

Byla realizována v termínu od 4. 11. 2024 do 12. 12. 2024.

Ubytování policistů zajištěno ze strany KŘP L, strava hrazena z vlastních zdrojů formou cestovních náhrad.

Na místě vždy přítomen koordinátor akce a členové štábu.

Všichni nasazení policisté určení k eradikaci, byli proškoleni ze strany KVSL o pohybu a usmrcování černé zvěře v pásmu I a II vymezeném v souvislosti s výskytem AMP na území České republiky.

Na každý turnus nasazeno 9 skupin po dvou odstřelovačích z ZJ, SJ a CP, celkem 18 střelců.

Po dobu první etapy celkem 108 nasazení odstřelovačů (80 operátorů ze ZJ, SJ a CP).

Po dobu první etapy proběhlo **18 operačních dnů**, kterých se zúčastnilo **celkem 673 policistů v 322 hlídkách včetně řídicího štábu** maximální snaha o šetření SAP územních odborů (**především zajištěno SAP z úseku VS KŘP-L, součinnost s KŘP-U a dalších složek MP JN a MP LBC, HZS**). Na každý operační den zajištěn řídicí štáb – technické zázemí v areálu VS věznice Rýnovice, zajištění prostor kulturní místnosti věznice k odpočinku hlídek a provádění instrukcí.

Dále byl využit tým Podpora na velení při akcích a **skupiny DRONY** při technické podpoře střelců (termovize a lokalizace prasat) – **značný přínos pro realizaci akce včetně přínosu získání zkušeností policejními piloty. Celkem nalétáno skupinou Drony KŘP-L 63 hodin 17 minut, což představuje v průměru 3,5 hodiny letu denně ve ztížených podmínkách letu (noční hodiny – stanovená specifika a omezení pro let)**, monitoring míst odstřelu byl zajištěn i ze strany Letecké služby Policie České republiky a Hasičského záchranného sboru (dále též „HZS“).

V průběhu první etapy byly využívány informační sms ve spolupráci s HZS upozorňujících na probíhající odstřel (zprávu obdrželo v plánované dny odstřelu průměrně 3000 lidí) černé zvěře. Ze strany IOS byl posílen výkon služby a byl vyčleněn 1 policista na komunikaci s veřejností v případě dotazů na linku 158, dotazy na linku 158 byly řádově v jednotkách.

V první fázi se jednalo o honitbu Rádlo v okrese Jablonec nad Nisou, následně perimetr rozšířen na honitby Vratislavice a Liberec - Vesec v okrese Liberec. Policisté z řad odstřelovačů zde vykonávali usmrcování černé zvěře vždy ve večerních a nočních hodinách, od pondělí do čtvrtečního rána, kdy byl rovněž vykonáván dohled nad vnějším perimetrem dotčených oblastí na základě opatření KŘP L, viz vyhodnocení KŘP L.

V první etapě usmrceno celkem 44 kusů černé zvěře obou pohlaví a všech věkových kategorií. Mysliveckým spolkům bylo umožněno využít zvěřinu pro vlastní spotřebu, přičemž tuto možnost využili v jednotkách případů.

Mimořádné události:

Od prvopočátku realizace celé akce byla zjevná neochota členů MS Zelené údolí (honitba Rádlo) se podílet na vzájemné spolupráci s PČR na efektivním řešení eradikace černé zvěře v jejich honitbě. Podávali zkreslené a nepřesné informace o výskytu černé zvěře v jejich honitbě. Neochota zpřístupnit policii myslivecká zařízení (tzv. kazatelny, posedy). Neustálá snaha o sabotování celé akce, na místech výskytu černé zvěře např. byl rozsypan prací prášek

(velmi aromatický pach pro zvěř, zvěř se tomuto místu vyhne), úmyslné zapachování míst s výskytem černé zvěře v místech, kde chtěla PČR provádět odstřel, např. moč a stolice na těchto místech, chuchvalce psích chlupů po vyčesání, pařezy a stromy na polních cestách. Veškeré tyto uvedené sabotážní akce vedly k tomu, že se na vytipovaná místa černá zvěř přestala na nějakou dobu stahovat, což mělo za následek snížení počtů kusů usmrčené černé zvěře a s tím byla spojena změna strategie opatření na aktivní vyhledávání zvěře za pomoci dronů. V jednom případě pak úmyslné uspořádání ohňostroje v bezprostřední blízkosti hranice dotčené honitby.

Všechny uvedené incidenty byly řešeny ze strany KŘP L, v jednom případě věc řešena zahájením úkonů v trestním řízení, ostatní případy řešeny jako přestupkové jednání.

Dne 19. listopadu 2024 v čase kolem 14:50 hod. došlo k poškození služebního MV v civilním provedení tov. značky Toyota Land Crusier 150, rz: 95C 4957, B 210823. Řidič uvedeného MV T.S. OEČ 326 571 z Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Speciální jednotky Temelín, před jízdou nedostatečně zabezpečil zadní 5. dveře od MV proti samovolnému otevření a při couvání z mírného svahu v lesním porostu došlo k otevření těchto dveří a následnému střetu hrany dveří se vzrostlým stromem. Jiná škoda nebyla na místě zjištěna. Technická závada byla na místě ze strany řidiče vyloučena. Ze strany KŘP-L zaevidováno pod č.j. KRPL-109499/ČJ-2024-1800NU.

Dne 19. listopadu v 21:45 hodin v rámci dohledání sledované skupiny divokých prasat došlo v čase kolem 21:30 hod k nárazu pilotovaného k pádu dronu HZS Petr Kolečák, nar. 29.11.1991, OEČ 791906 dronu MATRICE M 30T, označeného CZE libpo8fop5hab do stromu a k jeho následnému pádu na zem. Při pádu dronu nebyl nikdo zraněn a nedošlo ke škodě na cizím majetku, škoda byla způsobena pouze na dronu HZS v odhadované výši 99 000 Kč. K uvedené události došlo v lesním porostu, tedy neobydleném, prostoru mezi obcemi Proseč nad Nisou a Vratislavice nad Nisou v honitbě Liberec - Vesec. O pádu dronu byl ze strany pilota HZS vyrozuměn jeho nadřízený plk. Mgr. Jiří Červený, za jehož přítomnosti byla policisty provedena zkouška na alkohol u pilota HZS s negativním výsledkem. Plk. Červený odhadl škodu na poškození dronu ve výši 99 000 Kč, a současně se vyjádřil, že se nejedná o leteckou nehodu, jež by podléhala hlášené události příslušným úřadům. HZS požádalo pouze o evidenci ze strany policie pro potřebu řešení škodní události, události přiděleno č. j. KRPL-109102/ČJ-2024-1800PZ.

Rekapitulace a závěr:

Akce se PČR zúčastnila na žádost Ministerstva zemědělství, resp. Státní veterinární správy. Úkolem PČR bylo bezpečně provést odstřel volně žijících prasat tzv. černé zvěře ve složité oblasti mezi dvěma městskými aglomeracemi: Libercem a Jabloncem nad Nisou. Cílem odstřelu bylo snížení pravděpodobnosti dalšího šíření afrického moru prasat v populaci volně žijících prasat.

Z hlediska splnění zadaného úkolu lze konstatovat následující:

Odstřeleno bylo v této etapě akce 44 kusů černé zvěře. Celkem 11 kusů odstřelených bachyní bylo o hmotnosti nad 80 kg, což pro zmíněnou populaci představuje významný úbytek reprodukčního potenciálu. Jakékoliv hodnocení epidemiologického dopadu akce ovšem nepřísluší PČR, která v boji s nakažlivými zvířecími chorobami může poskytovat pouze součinnost, nikoliv designovat opatření a hodnotit jejich účinnost. Oblast odstřelu určovala a jeho právní ukotvení zajišťovala Státní veterinární správa. Dle jejího hodnocení akce cíle splnila.

Z hlediska PČR lze konstatovat, že akce představovala unikátní příležitost, kterou PČR plně využila v těchto bodech:

- došlo k ostrému nácviku koordinace řízení sil a prostředků více podílejících se složek na jedné policejní akci - do akce krom složek PČR byl zapojen též HZS Libereckého kraje, Městská policie Jablonec nad Nisou a Městská policie Liberec.
- Policejní odstřelovači provádějící samotné usmrcování černé zvěře si prohloubili následující dovednosti: noční orientace v terénu, nácvik střelby na mnohdy se pohybující živý cíl za snížené viditelnosti, či v noci za použití termovizní techniky. Tato zkušenost zásadním způsobem zvyšuje jejich kvalifikaci v kontextu dovybavení zmíněných složek termovizní technikou.

Na jednání pracovní skupiny k africkému moru prasat ze dne 9. 12. 2024 pak bylo dohodnuto, že ze strany Státní veterinární správy (resp. Ministerstva zemědělství) bude vznesen požadavek na pokračování druhé etapy eradikace černé zvěře v Libereckém kraji. Druhá etapa eradikace černé zvěře bude probíhat v termínu od 20. 1. 2025 do 13. 2. 2025 ve čtyřech, po sobě jdoucích týdnech, vždy od pondělí do čtvrtku jako tomu bylo v první etapě. Na každý týden bude nasazeno celkem 18 policistů odstřelovačů, které budou samotnou eradikaci vykonávat ve vytipovaných honitbách. Vytipované honitby budou známy dne 6. 1. 2025, při setkání pracovní skupiny na KVS v Liberci, mělo by se opět jednat o honitby Rádlo, Liberec – Vesec a Vratislavice, případně honitby v okolí Jablonného v Podještědí.